ΤΑ ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Γ. ΜΑΝΙΑΤΑΚΟΥ: Ἐκεῖνοι ποὺ δὲν εἶδαν τὴ θάλασσα

ΕΝΑ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ

Μὲ τὰ πιὸ ἐντυπωσιακὰ σχόλια ἔγινε δεκτό, ἀπὸ τὴν ἑλληνική καὶ τὴν ξένη κριτική, τὸ νέο μυθιστόρημα τοῦ γνωστοῦ Ἀθηναίου συγγραφέως Γ. Μανιατάκου, ἐκλεκτοῦ συνεργάτου τῶν ἐφημερίδων «Τὸ Βῆμα» καὶ τὰ «Νέα», παλαιοῦ συνεργάτου τῆς «Ἡμέρας» ἐπίσης. Τὸ νέο βιβλίο τοῦ Μανιατάκου, ποὺ ἔχει τὸν συμβολικὸ τίτλο «Ἐκεῖνοι ποὺ δὲν εἶδαν τὴ θάλασσα», κρίνεται γενικὰ σὰν ἕνα ἀπὸ τὰ τολμηρότερα — ἂν ὄχι τὸ πιὸ τολμηρό— τῆς μεταπολεμικῆς λογοτεχνίας μας τόσο σὰν ἐπιλογὴ θέματος, ὅσο καὶ

Ο κ. Γ. ΜΑΝΙΑΤΑΚΟΣ

σὰν χειρισμὸς του καὶ σὰν εἰσαγωγὴ μιᾶς νέας τεχνοτροπίας στὸν πεζὸ λόγο.

Νὰ τί μετέδωσε χαρακτηριστικὰ στὴν φιλολογική του ἐκπομπὴ τῆς 8ης τρέχοντος ὁ Ραδιοσταθμὸς τῶν Παρισίων.

«Ἕνα νέο, πολὺ πρωτότυπο καὶ πολὺ φιλόδοξο μυθιστόρημα κυκλοφόρησε στὴν Ἑλλάδα τὶς τελευταῖες ἡμέρες μὲ τὸν τίτλο «Ἐκεῖνοι ποὺ δὲν εἶδαν τὴ θάλασσα», τοῦ Γιώργου Μανιατάκου, ἑνὸς ἀπὸ τοὺς πιὸ γνωστοὺς νέους Ἕλληνες συγγραφεῖς. Τρία προηγούμενα μυθιστορήματά του, μὲ τοὺς ἀντίστοιχους τίτλους: «Περιμένοντας τὸν Ἄγνωστο Θεό», «Κάτω ἀπὸ ξένον Ἥλιο» καὶ «Τὸ σύννεφο δὲν ἔφερε βροχή», εἶχαν κάνει τὸν συγγραφέα τους ἀρκετὰ γνωστὸν καὶ πέρα ἀπὸ τὴν δημοσιογραφία στὴν ὁποία σημειώνει ζηλευτὴ ἐπίδοσι. Φαίνεται πὼς γίνεται στὴν Ἑλλάδα αὐτὸ ποὺ συμβαίνει στὴ Γαλλία μὲ τοὺς δημοσιογράφους ποὺ διαπρέπουν στὴ Λογοτεχνία.

»Τὸ νέο μυθιστόρημα τοῦ Μανιατάκου εἶναι σίγουρα ἕνα μεγάλο ἅλμα σὲ σύγκρισι ἀκόμα καὶ μὲ τὸ τελευταῖον του, ποὺ σημείωσε μεγάλη ἐπιτυχία. Εἶναι κι' αὐτὸ συμβολικό. Βάσι του ἕνα τρίγωνο πρωτότυπο, ὄχι πιὰ τὸ ἰψενικὸ ποὺ κατάντησε νὰ τὸ συναντᾶ κανεὶς σὲ κάθε ἔντυπο — ὅπως τὸ συναντάει σὲ κάθε ἕβημα στὴ ζωή. Στὶς κορυφὲς τοῦ τριγώνου βρίσκονται οἱ τρεῖς κύριοι χαρακτῆρες του δηλαδὴ ὁ ἑκτὸς νόμου νέος ἄνδρας, ἡ γυναίκα του ποὺ σὲ μιὰ στιγμὴ κόπωσης παντρεύεται ἕναν ἄλλον ἄντρα ἀπὸ τὴν ἄλλη παράταξη, καὶ αὐτὸς ὁ ἄλλος ἄντρας. Δὲν θὰ περιμένῃ βέβαια κανεὶς νὰ δῆ αὐτοὺς τοὺς τρεῖς ἥρωες σὲ συγκρούσεις καθὼς ἐκεῖνες ποὺ βλέπουμε στὴν καθημερινή ζωή. Ὁ συγγραφέας, μὲ μιὰ ψυχολογικὴ δύναμι ποὺ προξενεῖ κατάπληξη πολλὲς φορές, τοὺς κινεῖ σ' ἕνα ἀπρόσιτο σχεδὸν βάθος, ἐκεῖ ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ ξεχωρίσῃς τὸν ἰδεολόγο ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, ἐκεῖ ὅπου τὸ ἔνστικτο, τὸ κίνημα καὶ ἡ λογικὴ ἑνώνονται σὲ μιὰ τρομερὴ δίνη.

»Ἡ ἱστορία του, ποὺ καλύπτει μέσα στὰ ὅρια ἑνὸς χρόνου, ἀπὸ μεσάνυχτα σὲ μεσάνυχτα, ξετυλίγεται σὲ μιὰ χώρα ποὺ ὀνομάζεται Μελιτίνη — μιὰ χώρα ποὺ μπορεῖ νὰ εἶναι ἡ Ἑλλάδα, ἡ Γαλλία κάθε χώρα γενικά. Ἡ κίνησι τῶν ἡρώων πάνω στὴ σκηνή του, ποὺ εἶναι ἕνα δάσος γίνεται ἄπειρα ὑπὸ βλεπτική, καὶ οἱ συγκρούσεις τους, ἰδεολογικὲς καὶ μή, παίρνουν τὸ χαρακτῆρα ἀποστάσεως ριζῶν ποὺ δὲν ὑποπτεύεται κανεὶς τὸ βάθος τους καὶ τὶς ἄπειρες ὑποδιαιρέσεις τους. Ἀπὸ σελίδα σὲ σελίδα βλέπει κανεὶς τοὺς κεντρικοὺς ἥρωες σὲ μιὰ ἀδιάκοπη ἐξέλιξις σὲ μιὰ μεταστοιχείωσι ποὺ προκαλεῖ παλλὲς φοὲς ἀληθινὸ ἴλιγγο μέσα στὴν παλυδαίδαλη διαδρομή τους. Εἶναι πολὺ δύσκολο νὰ κρίνῃ κανεὶς ποιός ἀπὸ τοὺς τρεῖς κεντρικοὺς ἥρωες, ἡ Ἡλέκτρα, ὁ Στέφανος ἢ ὁ Ἀλέξης, ἀγγίζει τὶς πιὸ ψηλὲς κορυφὲς τῆς σύγχρονης τραγωδίας. Ὁπωσδήποτε, ἡ Ἡλέκτρα δεσπόζει μ' ἕνα τραγικὸ μεγαλεῖο, ποὺ δὲν τοῦ λείπει οὔτε γιὰ μιὰ στιγμὴ ἡ ἀλήθεια, στὴν πιὸ ἀποκαλυπτική της μορφή.

»Ὅσο γιὰ τὴν τεχνοτροπία τοῦ συγγραφέα, σ' αὐτὸ τὸ ἔργο πρέπει νὰ σημειώσῃ κανεὶς αὐτὴ τὴ μοναδικὴ σχεδὸν συνύπαρξι στερεότητος καὶ ρευστότητος, ποὺ ἐξασφαλίζει στὸ ἔργο ἕνα πλάτος καὶ βάθος μεγάλου πίνακα σύγχρονης ζωγραφικῆς. Σὲ μερικὰ σημεῖα συναντᾶ κανεὶς τὴν ἁπλότητα τοῦ Ἀλαίν Ρόμπ Γκριγιέ, τὴν ἀκτινοβολία δηλαδὴ τῶν ἀνθρωπίνων κυμάτων πάνω στὰ περιγραφόμενα πράγματα, σὲ ἄλλες σελίδες τὰ σκοτεινὰ πλέγματα τῶν χαρακτήρων τοῦ Κάφκα, σὲ ἄλλες πάλι, χάρις σὲ ἕνα γλωσσικὸ ὕφος γνήσιο ποιητικὸ γνωστοῦ συγγραφεῖς τῆς Δύσεως. Τὸ κρινόμενο μυθιστόρημα, εἶναι ἔργο ἑκατὸ τοῖς ἑκατὸ ἀνθρώπινο, καὶ φτάνει σ' ἕνα δραματικὸ κατακόρυφο, ποὺ εἶναι καὶ τὸ μήνυμά του, ὑποθέτουμε. Στὴν τελευταία σκηνὴ τῆς συγκρούσεως, ὅλα τὰ πρόσωπα τοῦ ἔργου ἑνώνονται σχεδὸν σὲ ἕνα, σὲ μιὰ ἑνιαία πάσχουσα ψυχή, μὲ πεσμένα τὰ παραπετάσματα, ἐκμηδενισμένες τὶς ἐχθρότητες καὶ τὰ μίση, ἑνωμένα στὴ μοιραία ἰσοτιμία τῶν ἀνθρώπων μπρὸς στὸ βέτο τῆς μοίρας. «Μοῦ φαίνεται πὼς θὰ γίνῃ σεισμός, λέει ἕνας ἀπὸ τοὺς ἥρωες κυριαρχημένος κι' αὐτὸς ἀπὸ τὸ ἴδιο δέος. Μοῦ φαίνεται πὼς ἀνασαίνουν ἀκόμα καὶ οἱ πέτρες». Τοῦτες οἱ σελίδες εἶναι ἀσφαλῶς οἱ καλύτερες καὶ ἔχουν ἕνα κάλλος σχεδὸν κλασσικό.

»Δὲν θἄπρεπε νὰ κλείσωμε τὸ σύντομο αὐτὸ κριτικὸ σημείωμα, χωρὶς νὰ σημειώσωμε τὴν τέχνη τῆς γλώσσας τοῦ συγγραφέα, μιὰ τέχνη ποὺ μᾶς θυμίζει ἀχαΐν ἀρχιτεκτονική. Μιὰ γλῶσσα ρωμαλέα, λιτή, γνήσια ποιητική, χωρὶς φόστο, μὰ ὄχι ἀπαγυμνωμένη ἀπὸ αὐτὸ ποὺ ἀποτελεῖ τὴν ἀληθινὴ ποίησι, τὴν ἀληθινὴ ὁμορφιὰ στὸ λόγο.

Σὲ συνέχεια ὁ Παρισινὸς Σταθμὸς μετέδωσε ἐκτενὲς ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ νέο μυθιστόρημα σὰν ἀπόδειξι τῆς ποιότητος τοῦ λογοτεχνικοῦ ὕφους τοῦ ἔργου.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ ΑΧΑΪΑΣ

Ὁ Διοικητὴς Χωροφυλακῆς Ἀχαΐας ἀντισυνταγματάρχης κ. Ἡαναγ. Σουλαντίκας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 488 ἀποφάσεως «περὶ μέτρων τάξεως κατὰ τὰς ἐκλογὰς», ἐγκριθείσης καὶ ὑπὸ τῆς Νομαρχίας, διατάσσει τὰ κάτωθι:

1ον. Ἀπαγορεύεται πᾶσα δημοσία συγκέντρωσις ἐν ἀνοικτῷ χώρῳ ὡς καὶ αἱ πολιτικαὶ διαδηλώσεις καὶ παρελάσεις. Αἱ πολιτικαὶ συγκεντρώσεις ἐπιτρέπονται μόνον εἰς Θέατρα, κινηματογράφους καὶ ἄλλους περιφραγμένους χώρους, πάντες μετὰ εἰδοποίησιν τοῦ οἰκείου ἄστυνομικοῦ τμήματος δύο ἡμέρας ἐνωρίτερον.

2ον. Εἰς ἀνοικτὸν χῶρον μόνον ὁ Ἀρχηγὸς κόμματος ἢ συνασπισμοῦ ἢ ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ ἐξουσιοδοτούμενος δικαιοῦται νὰ ὁμιλήσῃ ἐφ' ἅπαξ εἰς ἕκαστον Δῆμον ἢ Κοινότητα καὶ μετὰ πρὸ δεκαημέρου ἔγγραφον ἀναγγελίαν.

3ον. Αἱ πολιτικαὶ συγκεντρώσεις καὶ ὁμιλίαι ἐπιτρέπονται ἐντὸς καφενείων, Ζαχαροπλαστείων κλπ. ἐφ' ὅσον τὰ κέντρα ταῦτα παύουσι λειτουργοῦντα ὡς τοιαῦτα δύο ὥρας εἰς τὰς μεγάλας πόλεις καὶ μίαν ὥραν εἰς τὰς λοιπάς, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ὁμιλίας.

4ον. Χρῆσις μεγαφώνων ἐπιτρέπεται μόνον μίαν ὥραν πρὸ τῆς ὁμιλίας διὰ συνθήματα, ὡς καὶ διὰ τὴν μετάδοσιν τῆς ὁμιλίας.

5ον. Εἰς τὰς αἰθούσας ἐπιτρέπεται εἴσοδος ἀτόμων, κατὰ τὴν κρίσιν τῆς ἀστυνομίας πρὸς πρόληψιν δυστυχημάτων ἐκ συνωστισμοῦ. Παρομοίως ἀκροατῶν ἐκτὸς τῶν αἰθουσῶν ἀπαγορεύεται.

6ον. Ἀπαγορεύεται ἡ ταυτόχρονος τέλεσις συγκεντρώσεων ἀντιφρονούντων κομμάτων εἰς αἰθούσας ἢ εἰς μικρὰν ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασιν.

7ον. Ἀπαγορεύεται ἵδρυσις κέντων ἄνευ ἀδείας, χορηγουμένης μετ' ἐξέτασιν θεμάτων ἀσφαλείας κτιρίου, προχείας κινήσεως κλπ. Τὰ ὑπάρχοντα γραφεῖα κομμάτων ἢ πολιτευτῶν ἐξαιροῦνται, ἐφ' ὅσον θὰ ἐξακολουθήσουν νὰ λειτουργοῦν ὡς καὶ πρότερον, μὴ μετατρεπόμενα εἰς ἐκλογικὰ κέντρα.

8ον. Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκλογῆς, ἐστιατόρια καὶ ταβερνεῖα θὰ λειτουργήσουν ἀπὸ 11 π.μ. —1 μ.μ. καὶ 7—9 μ.μ.

9ον. Ἡ ψηφοφορία θὰ γίνῃ μὲ σειρὰν προτεραιότητος.

10ον. Τὰ ὀχήματα θὰ κυκλοφορήσουν κατόπιν εἰδικῆς ἀδείας.

11ον. Ἀπαγορεύεται ἡ μετάδοσις τῶν ἀποτελεσμάτων διὰ προβολῆς φωτεινῶν εἰκόνων, τοιχοκολλήσεων εἰς κεντρικὰ σημεῖα τῶν πόλεων κωμοπόλεων καὶ χωρίων, ἢ ἐξαγγελία διὰ μεγαφώνου ἢ καθοιονδήποτε ἄλλον τρόπον, πλὴν τῆς διὰ τοῦ τύπου δημοσιεύσεως καὶ ραδιοφώνου. Αἱ ἐπινίκιοι διαδηλώσεις καὶ παρελάσεις ἀπαγορεύονται.

12ον. Τὰ ἀνωτέρω θὰ ἰσχύσουν καὶ κατὰ τὰς δημοτικὰς κοινοτικὰς ἐκλογάς, ὁπόταν διεξαχθοῦσιν.

ΕΚΛΕΚΤΑΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΕΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΝΩΣΙΝ ΚΕΝΤΡΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΙΩ. ΜΟΥΤΟΥΣΗΣ

Ὁ ὑποψήφιος τῆς Ἑνώσεως Κέντρου εἰς τὸν νομὸν Ἀχαΐας κ. Κωνσταντῖνος Ἰωάννου Μουτούσης διετέλεσε:

Καθηγητὴς τῆς Δημοσίας καὶ Κοινωνικῆς Ὑγιεινῆς καὶ τῆς Μικροβιολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ Πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὡς καὶ πρόεδρος τῆς Λέσχης Φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Μέλος τῆς Πανεπιστημιακῆς Συγκλήτου ἐπὶ ἔτη, ὡς καὶ τοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Πρόεδρος τοῦ παρ' αὐτοῦ διοργανωθέντος Διεθνοῦς Συνεδρίου τῆς Ὑγείας τοῦ Φοιτητοῦ, τοῦ συνελθόντος ἐν Ἀθήναις τὸ ἔτος 1936.

Πρόεδρος τῶν ἐφορειῶν τῶν Πανεπιστημιακῶν Νοσοκομείων τοῦ Ἀρεταιείου καὶ Λοιμωκτονείου.

Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κέντρου Ἀναπήρων Παίδων Βούλας τοῦ ΠΙΚΠΑ.

Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κέντρου Μαθητικῆς Ἀντιλήψεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας.

Μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἀντικαρκινικοῦ Ἰνστιτούτου τοῦ Νοσοκομείου «Ἅγιος Σάββας».

Μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Νοσοκομείου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ Προεδρεύων Σύμβουλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

Μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ΠΙΚΠΑ

Πρόεδρος τοῦ Ροταριανοῦ Ὁμίλου Ἀθηνῶν καὶ ἀπὸ τὰ ἱδρυτικὰ τούτου στελέχη.

Ἐξ ἄλλου ὁ κ. Κωνστ. Ἰω. Μουτούσης εἶναι σήμερον πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Μικροβιολογικῆς καὶ Ὑγειονολογικῆς Ἑταιρείας, ὡς καὶ μέλος τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως τῶν Ἐφέδρων Ἀξιωματικῶν.

Ἐπίτιμος καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Κωνσταντινουπόλεως.

Τοῦ ἔχουν ἀπονεμηθῆ οἱ κάτωθι τίτλοι ξένων Πανεπιστημίων καὶ Ἐπιστημονικῶν Ἑταιρειῶν:

Ἐπίτιμον μέλος τῆς Γερμανικῆς Ὑγειονολογικῆς καὶ Μικροβιολογικῆς Ἑταιρείας τοῦ Δυτικοῦ Βερολίνου.

Μέλος τῆς Γαλλικῆς Μικροβιολογικῆς Ἑταιρείας

Μέλος τῆς Ἀμερικανικῆς Ἑταιρείας τῆς Δημοσίας Ὑγείας.

Μέλος τῆς Βασιλικῆς Ἀγγλικῆς Ἑταιρείας τῆς Ὑγιεινῆς καὶ τῶν Νόσων τῶν θερμῶν χωρῶν.

Μέλος τῆς Γαλλικῆς Ἑταιρείας τῶν νόσων τῶν θερμῶν χωρῶν.

Τακτικὸς Ἑταῖρος τῆς ἐν Καλκούτα τῆς Ἰνδίας ἐπιστημονικῆς ἰατρικῆς Ἑταιρείας.

Μέλος τῆς ἐπιστημονικῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἀσχολουμένης μὲ τὴν Ὑγιεινὴν τῶν τροφίμων καὶ ποτῶν τῆς διεθνοῦς Ἑνώσεως τῶν Μικροβιολόγων.

Διετέλεσε μέλος τῆς μονίμου ἐπιτροπῆς τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς Ἐλονοσίας ἀνὰ τὸν κόσμον ἀπὸ τοῦ 1924 μέχρι τοῦ 1930.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 3ης ΣΕΛΙΔΟΣ

καλύτερα δείγματα τῆς ἐνδέρμου δημιουργικότητος καὶ τοῦ αἰσθήματος ἀφοσιώσεως πρὸς τὴν πατρίδα εἶναι ἡ παρ' αὐτοῦ σύλληψις τῆς ἰδέας καὶ ἐν συνεχείᾳ ἡ ἵδρυσις τοῦ ἐν Ἀθήναις καὶ παρὰ τῇ Ἀκαδημίᾳ Ἀθηνῶν, Κέντρου Οἰκονομικῶν Ἐρευνῶν. Χάρις εἰς αὐτὸν ἐπετεύχθη εὐρεῖα χρηματοδότησις τοῦ ΚΟΕ παρ' ἀμερικανικῶν ἱδρυμάτων.

Τὸ Κέντρον Οἰκονομικῶν Ἐρευνῶν, ὑπῆρξεν ἓν ἀπὸ τὰ παραγωγικώτερα τῆς χώρας ἱδρύματα. Εἶναι φυτώριον ἐρευνῶν καὶ διδασκαλίας τῶν συγχρόνων προβλημάτων τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας. Ἐντὸς διετίας, χάρις εἰς τὸ κῦρος τοῦ Ἀνδρέα Παπανδρέου, ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰκοσάς ἐκ τῶν καλυτέρων Ἀμερικανῶν καὶ Εὐρωπαίων οἰκονομολόγων, ἐπανέκαμψαν δὲ εἰς τὴν πατρίδα καὶ πολλοὶ διαπρεπεῖς Ἕλληνες ἐπιστήμονες. Αἱ μελέται τοῦ ΚΟΕ καὶ τὸ καταρτιζόμενον παρ' αὐτοῦ πρόγραμμα ἀναπτύξεως τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας, ἀποτελοῦν τὰ θεμέλια τῆς ὀρθολογιστικῆς ἀντιμετωπίσεως τῶν πολυπλόκων προβλημάτων τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς μας προόδου. Τὸ περὶ τὸν Ἀνδρέα Γ. Παπανδρέου ἐκλεκτὸν ἐπιστημονικὸν ἐπιτελεῖον, μὲ πίστιν, ἐνθουσιασμὸν καὶ ἐργατικότητα θέτει τὰς ἐπιστημονικὰς βάσεις τῆς ἑλληνικῆς ἀναδημιουργίας τὴν ὁποίαν ἐπαγγέλλεται ἡ Ἕνωσις Κέντρου.

Ὁ κ. Ἀνδρέας Παπανδρέου, ἀποφασίσας νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν πολιτικήν, διὰ νὰ προσφέρῃ καὶ ἀπὸ τῆς θέσεως αὐτῆς τὰς πολυτίμους ὑπηρεσίας του, ἐτίμησε τὴν πόλιν μας καὶ τὸν νομὸν Ἀχαΐας, παρὰ τὰς πιέσεις ὅπως πολιτευθῇ ἐν Ἀθήναις. Οὕτω ὁ νομός μας ἀποκτᾶ ἐκπρόσωπον ὑψίστης πνευματικῆς καὶ ἐπιστημονικῆς ἀξίας, τὸν ὁποῖον, ἀναμφιβόλως, θὰ περιβάλῃ μὲ τὴν πλήρη ἐμπιστοσύνην του, διὰ νὰ ἐκδίωμεν ὅλοι μαζύ, ὑπὸ τὴν φωτεινὴν ἡγεσίαν τοῦ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ εἰς τὴν λεωφόρον τῆς Ἐθνικῆς Ἀναγεννήσεως.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ "ΗΜΕΡΑΝ,,

«Λαοκρατία ΝΑΙ, ὀχλοκρατία ΟΧΙ» εἶπεν ὁ Γεώργιος Παπανδρέου

Φίλε κ. Διευθυντά,

Ἀνέγνωσα εἰς τὸ ἄρθρον σας τοῦ φύλλου τῆς Κυριακῆς τῆς ἐγκρίτου ἐφημερίδος σας, τὴν περικοπὴν περὶ τῶν συμβάντων εἰς τὴν πλατεῖαν Συντάγματος τῶν Ἀθηνῶν, τὴν 18ην Ὀκτωβρίου 1944 καὶ εἰδικῶς τὰ ὅσα γράφετε διὰ τὴν ἀπάντησιν ἣν ἔδωσεν ὁ κ. Παπανδρέου πρὸς τὴν λαοθάλασσαν ἐνώπιον τῆς ὁποίας ὡμίλει τότε, ἥτις τοῦ ἀπηύθυνε συνεχῶς καὶ ἐπιμόνως τὴν κραυγήν: «Λαοκρατία».

Ἐπιτρέψατέ μου, ὡς αὐτόπτου μάρτυρος καθ' ὅτι εὑρισκόμουν εἰς ἀπόστασιν ἐλαχίστων μέτρων ἀπὸ τοῦ ἐξώστου ὅπου ὁ κ. Παπανδρέου, νὰ σᾶς γράψω ὅτι ἡ ἀπάντησις ἣν ἀναφέρεται ὅτι ἐδόθη («Πιστεύομεν εἰς τὴν Λαοκρατίαν, ἀλλ' ἐπίσης εἰς τὸ Κράτος τοῦ Νόμου καὶ τὴν Ἐλευθερίαν»), δὲν εἶναι πλήρης.

Ὁ κ. Παπανδρέου, ὡμίλει πρὸ συγκεντρώσεως, ἡ ὁποία, νομίζω οὐδέποτε ἄλλοτε ἔχει πραγματοποιηθῆ εἰς τὴν χώραν μας. Δικαιολογημένην ἐκ τῶν ἡμερῶν, ὁπότε οἱ Ἀθηναῖοι, μετ' ἐνθουσιασμοῦ ἐξήσκουν τὸ πρῶτον μετὰ τετραετίαν σχεδόν, τὸ δικαίωμα τοῦ πολίτου τοῦ συνέρχεσθαι, ἐλευθέρως. Διάσπαρτοι ἐγκάθετοι ὁμάδες τῶν ἀριστερῶν, αἱ καὶ μόναι ὠργανωμέναι ἐκάλυπτον πᾶσαν φρᾶσιν του μὲ τὴν ἰαχήν: «Λασκρατία». Διότι, σκοπὸς των δὲν ἦτο νὰ ἀκούσουν τὸν ρήτορα ἢ νὰ τὸν ἀφήσουν νὰ ἀκουσθῆ ἀλλὰ νὰ ἀκούσουν τὸν ρήτορα ἢ νὰ τὸν ἀτρόπον τινὰ τὴν «θέλησίν» των.

Τότε ὁ κ. Παπανδρέου, ἀφοῦ πολλάκις ἤκουσε τὴν κραυγὴν χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ, εἰς μίαν στιγμήν, καθ' ἣν αἱ κραυγαὶ ἦσαν πλέον ἐξοργιστικαί, ἔτεινε καὶ τὰς δύο χεῖρας πρὸς τὸ πλῆθος, ὅτε δὲ ἐγένετο σιγὴ εἶπε: «ΛΑΟΚΡΑΤΙΑΝ, ΝΑΙ! ΟΧΛΟΚΡΑΤΙΑΝ, ΟΧΙ!». Ἡ φρᾶσις του δὲ αὕτη, ἐχειροκροτήθη θερμότατα ἀπὸ τὸ πλῆθος, τὸ μέγα πλῆθος τῶν Ἀθηναίων πατριωτῶν, οἱ ὁποῖοι, συγχέοντες τότε τὸν ἀπελευθερωτικὸν ἀγῶνα μὲ τὸν κομμουνιστικόν, ἀλλὰ προφανῶς ἠνωχλημένοι ἀπὸ τὰς ἐκδηλώσεις τῶν ἐγκαθέτων, τὸν ἤκουσαν.

Ἐνθυμοῦμαι λίαν καλῶς τὴν φρᾶσιν, διὰ δύο λόγους: Πρῶτον, λόγω τῆς συμπυκνώσεώς της. Ἴσως, εἶναι ἡ πλέον συμπεπυκνωμένη ἔννοια, ἣν ποτὲ ἐξέφρασεν ὁ κ. Παπανδρέου. Καὶ δεύτερον, διὰ τὸ θάρρος τὸ ὁποῖον ἐπέδειξεν ὁ ρήτωρ, εἰς στιγμὰς ὡς ἐκείνη, νὰ ἀντιστῆ εἰς τὴν διστόρως κραυγαζομένην «θέλησιν» τοῦ (πράγματι) ὄχλου.

Ταῦτα δὲ πάντα ἐνῶ ἄλλοι, κατὰ τὰς ἰδίας στιγμάς, παρεδίδοντο εἰς ἐναγκαλισμούς, θωπείας καὶ ἀσπασμοὺς μὲ τὸν μυστακοφόρον καὶ εὐσταλῆ Ἄρην Βελουχιώτην ἢ τοὺς ὁμοίους του.

Φιλικώτατα

ΕΥΑΝΟΣ Π. ΤΣΑΠΑΡΑΣ

Καλάβρυτα

ΣΗΜ. ΣΥΝΤ. Ἡ φρᾶσις, τὴν ὁποίαν ἀναφέρομεν, εἶναι βεβαιωμένον ὅτι ἐλέχθη ἀπὸ τὸν κ. Γεώργιον Παπανδρέου, τόσον ἀπὸ τὰς περιγραφὰς τῶν ἡμερησίων τότε ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων, ὅσον καὶ ἀπὸ τὰ δημοσιευθέντα ἐπίσημα κείμενα τῶν λόγων τῆς περιόδου ἐκείνης. Ἡ ὡς ἄνω ἀναφερομένη φρᾶσις συμπληρώνει τὴν εἰκόνα καὶ ὑπογραμμίζει τὸ γεγονός, ὅτι ὁ κ. Παπανδρέου δὲν εἶπε τὸ «πιστεύομεν εἰς τὴν λασκρατίαν», ὡς ἰσχυρίζονται οἱ διαστρεβλωτοί, ἀλλὰ ὅλως ἀντιθέτως.

Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ κ. ΑΝΔΡΕΟΥ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 3ης ΣΕΛΙΔΟΣ

κατὰ τὸ 1963 ὑπερέβη τὴν φυσικὴν αὔξησιν τοῦ πληθυσμοῦ συνιστᾶ τὴν πλέον πειστικὴν ἀπόδειξιν ὅτι τὰ βασικὰ προβλήματα αὐτὰ τῆς χώρας δὲν ἀντεμετωπίσθησαν ἐπιτυχῶς.

Τρίτον, καθ' ὅσον ἀφορᾶ τὸ ἰσοζύγιον πληρωμῶν: Ὁ συνδυασμὸς ἐξωτερικῆς βοηθείας καὶ δανεισμοῦ, τοῦ τουρισμοῦ, τῶν ναυτιλιακῶν καὶ μεταναστευτικῶν ἐμβασμάτων ἐπέτρεψε εἰς τὴν χώραν νὰ καλύψῃ τὸ διαρκῶς αὐξανόμενον ἔλλειμμα τοῦ ἐμπορικοῦ της ἰσοζυγίου. Ἐνῶ αἱ εἰσαγωγαὶ ηὐξήθησαν μὲ γοργὸν ρυθμὸν αἱ ἐξαγωγαὶ ἔμειναν οὐσιαστικῶς στάσιμοι. Ἡ στασιμότης τῶν ἐξαγωγῶν ὀφείλεται κατὰ μέγαν βαθμὸν εἰς τὸν χαμηλὸν ρυθμὸν ἀναπτύξεως τῆς βιομηχανίας καὶ εἰδικώτερον τῆς μεταποιήσεως. Εἶναι σχεδὸν ἀπίστευτον ὅτι αἱ ἐπενδύσεις παγίου κεφαλαίου εἰς τὴν μεταποίησιν ἔπεσαν ἀπὸ περίπου τὸ 20% ἐπὶ τοῦ συνόλου κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς δεκαετίας εἰς τὴν βιομηχανίαν ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν ἐρήμωσιν τῆς ὑπαίθρου καὶ τὴν αἰμορραγίαν τῆς μεταναστεύσεως δημιουργεῖ σοβαρὰ προσκόμματα εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς χώρας.

Ἡ ἐξήγησις δι' ὅλα αὐτὰ εἶναι σχετικῶς ἁπλή: Δὲν ὑπῆρξεν μέριμνα καὶ δὲν ὑπῆρξεν πρόγραμμα. Δὲν ὑπῆρξεν μέριμνα διότι ηὐνοήθησαν οἱ φίλοι καὶ τὰ ἰδικά των συμφέροντα. Καὶ δὲν ὑπῆρξε πρόγραμμα διότι εὐδεμία σχεδὸν προσπάθεια ἔγινε διὰ τὸν ἐκσυγχρονισμὸν τοῦ κράτους.

Σύγχρονον Κράτος καὶ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις

Προϋπόθεσις τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως κατὰ τὸν 20ὸν αἰῶνα εἶναι ὁ ὑγιὴς προγραμματισμός. Καὶ προϋπόθεσις τοῦ ὑγιοῦς προγραμματισμοῦ εἶναι τὸ ἐκσυγχρονισμένον κράτος.

Καὶ τίθεται τὸ ἐρώτημα: Πῶς κατώρθωσαν αἱ μεγάλαι χῶραι τῆς Δύσεως νὰ ἀναπτυχθοῦν κατὰ τὸν 18ον καὶ 19ον αἰῶνα χωρὶς πρόγραμμα καὶ προγραμματιστάς; Ἡ ἀπάντησις εἶναι ἁπλῆ: Τὸ αἴτημα τῆς ἐποχῆς μας δὲν εἶναι ἁπλῶς ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις. Εἶναι ἡ ταχεῖα ἢ ἐξαιρετικῶς ταχεῖα οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις. Ἀλλὰ αὐτὴ ἀπαιτεῖ συνειδητὴν συντονισμένην προσπάθειαν καὶ ἀπαιτεῖ ἑπομένως καὶ πρόγραμμα καὶ φορέα.

Πρόγραμμα δὲν ἀποτελεῖ ἁπλῶς ἀπαρίθμησις ἔργων πρὸς ἐκτέλεσιν. Τὸ πρόγραμμα ἀπαιτεῖ πλήρη γνῶσιν τῶν διαθεσίμων πόρων καὶ στρατηγικὴν κινητοποιήσεώς των πρὸς ἐπίτευθιν συγκεκριμένων ἱεραρχημένων σκοπῶν κατὰ τὸν οἰκονομικώτερον τρόπον.

Τὸ πρόγραμμα ἑπομένως στηρίζεται εἰς τὴν ἔρευναν. Καὶ ἡ ἔρευνα εἶναι ἀρρήκτως συνδεδεμένη μὲ τὴν πολιτιστικὴν στάθμην μιᾶς χώρας, μὲ τὴν παιδείαν της καὶ μὲ τὴν πνευματικήν της ἡγεσίαν. Δὲν εἶναι περίεργον, ἑπομένως τὸ ὅτι ἡ ἔρευνα εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶναι σχεδὸν ἀνύπαρκτος. Ποία ἦτο ἡ μεριμνα διὰ τὴν παιδείαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη; Ποῖοι πόροι διετέθησαν διὰ τὴν ἔ